

Záznam z pracovní cesty

Jarní zasedání standardizační komise CEN TC278 „Road Transport and Traffic Telematic“

v Sevilla ve dnech 23. - 24. 3. 2006

Místo konání: Španělsko, Sevilla

Datum pracovní cesty: 23.3 – 24.3. 2006

Zástupce za ČR: ing. Karel Urban, Ministerstvo dopravy, Odbor strategie

prof. Pavel Příbyl, Eltodo EG, a.s.

30. zasedání konvenorů TC278

Zasedání se konalo v konferenčním sálu technické university „Escule Supperior de Inginieros, Avenida de los Discumbrimentos, Sevilla:

- 1. Zahájení zasedání v 10:00 předsedou TC278 H. Stoelhorstem. Každý z delegátů se představil a představil instituci, kterou reprezentuje. Kromě konvenorů a národních delegátů zde byl i p. Noblet předseda TC204.**

2. **Přivítání zástupcem španělské standardizační komise, projednány organizační záležitosti celého zasedání.**
3. **Schválení agendy – přidání položky o bezpečnosti e-call a brainstormingové diskuse k pozici mandátu Evropské komise M/338 k interoperabilitě EFC; předseda zdůraznil mnoho nových položek, které je nutné projednávat.**
4. **Omluvili se konvenoři: pouze WG 8 Dick de Winter, z vážných důvodů**
5. **Dále následovala prezentace konvenorů TC278 a diskuse k normám:**
6. **WG1 J. Engdahl – Elektronické platby¹ (zpráva N1804):** Základní norma pro satelitní EFC 17575 je stále spojena s problémy, udělal „Road Map“ a snaží se urychlit, ale chce peníze; „Interoperability Application Profile for DSRC“ půjde do hlasování; „Conformity evaluation“ je pracovní draft; 1573 „EFC System Architecture“ je orientován více na operátory. Navrhuje řadu nových položek, například standardizaci Londýnského systému pro EFC. Velká diskuse byla k „oknu v okně“ kvůli útlumu DSRC, což dosud není standard, ale řada výrobců automobilů to respektuje. Je nutné udělat standard. V závěru doporučuje zaujmou konkrétní stanovisko k mandátu M338.
7. **WG3 J. Franchineau – Veřejná doprava (nedodal zprávu, ale měl pěknou prezentaci²):** Veřejná doprava ITS ve veřejné dopravě je zaměřeno na architekturu MHD, databáze, informační systémy na zastávkách, zařízení ve vozidlech a komunikace ve vozidlech. Aktivní je i sub-skupina SG3 „MMI in Public Transport“, kterou vede p. Barták z ČR, zatím však nejsou její standardy vůbec brány v potaz, viz dále. Nyní budou publikovat několik standardů ke sběrnici CAN a další standardy. Velmi zajímavý je dokument 00278180 o architektuře všech systémů pro interoperabilní platby. Sub-skupina SG6 se zabývá popisem fixních objektů ve veřejné dopravě ve standardu UML (autobusové zastávky, schody apod.), což se dá využít pro navigaci chodců; aktivně zde pracuje i CR. Standard je obecně velmi zajímavý i pro další aplikace. Ve skupině pracuje stále více představitelů veřejné dopravy.

---

¹ Názvy pracovních skupin jsou zkráceny

² Prezentaci jsem vyžádal a je k dispozici, popisuje všechny aktivity v oblasti MHD

Na dodatečný náš dotaz, proč se dostatečně nepodporuje systém pro nevidomé, odpovídá pan F., že je to partikulární systém, a že je vhodné najít širší platformu, obecnější, akceptovatelnou ve více zemích. Navrhuje abychom udělali "studii" a tu se snažili uplatnit na evropské úrovni jako vedoucí země. Nutno řešit na zasedání komise TNK136.

8. **WG 4 R. Duckeck – Dopravní informace (zpráva N1817):** Schází se již 6 let a vyprodukovali řadu standardů v oblasti TTI, pět aktivních sub-skupin: SWG1 (kanál dopravních informací) - „TTI Messages via TMC“ 14801-1 publikována (TMC Fórum chce její rozšíření), 14819-2 je nutný update, 14819-6 hlasování do 19.3.06 (přijata). SWG2 (spojení krátkého dosahu) - „TTI via DSRC“ 14822-1 byla přijata, 14822-2 komentáře budou řešeny. SWG5 (informace pomocí piktogramů) - „TTI via Stationary Dissemination Stations“, piktogramy 14823 je pro hlasování v CEN; SWG6 - „TTI User Services Integration“ obecná hlášení. SWG7 (vysoce rychlostní přenosy) - „TTI over High Data-rate Digital Bearers“ nejvíce standardů, 18234 1-6: publikováno, 24530 1-4: publikováno. Nový standard Congestion and Travel Time (očekáván v létě 2006). Pět nových návrhů na standardy o přenosu informací o počasí, parkování, dopravních událostech apod., velmi žádané v Německu, ale zatím mají jen 4 aktivní země. Zeptat se ing. Štefana na aktivní členství. Velký důraz je kladen na popisy UML.
9. **WG5 T. Sullivan - Dopravní data (zpráva N1810): konvenorů provedl základní přehled,** protože to je úplně nová skupina. Šest národních standardizačních komitétů je členy WG5, první schůzka v Londýně zhodnotila stávající stav a navrhla další postup (účast i z ČR). Principem práce je stanovení požadavků na detekci z hlediska aplikací, ale zatím se neví zda vyjít ze existujících systémů nebo připravit obecné zásady na měření všech možných parametrů. Bude se patrně týkat pouze dálnic a všeho co k nim patří (ne parkoviště, ne chodci ...). K tomu následně půjdou tunely, WIM, dohled apod. Chtějí studovat, jak to aplikují členské země, pak udělat konsolidaci poznatků a doplnit mezery (pokud bude potřebné). Nejprve budou studovat: Incident warning, Speed control, Lane control atd. Snahou je co nejvíce do procesu zahrnout silniční authority.
10. **WG 8 Dick de Winter – Silniční databáze (zpráva N1825): ze závažných důvodů se omluvil**
11. **WG9 K. Rokytanski – Spojení krátkého dosahu (zpráva nedodána):** skupina publikovala řadu standardů s DSRC, nyní se sdílí činnost s ISO/WG15 (Data Link Layer LLC, MAC; dále fyzická vrstva). Dokončují FDIS 15628 „DSRC Application Layer“, připomínky z Korea, NL a S, dále cestou ISO.
12. **WG10 Ch. Heinrich – Interface člověk-stroj (zpráva N1819):** Sekretariát Walter Sicks, další schůzka 8-10. května v Mnichově. Činnost je organizována cestou ISO. Produkuje standardy ve skupinách „Warning systems“, „Occlusion Method“, „Lane Change“. Nové návrhy: Vizuální prezentace informací, charakteristiky řidiče (jak vybírat řidiče pro testy: chybí vedoucí skupiny - FD?), kalibrační úlohy, integrace varovných systémů. Konstatují, že je dobré intenzivně pracovat na národní úrovni, než rovnou na mezinárodní úrovni.
13. **WG12 K. Evensen - Automatizovaná identifikace vozidel a nákladů (zpráva N1829):**

v současné době není velký pokrok, ve skupinách pracuje okolo 30 expertů různých zemí. EN ISO 14814 (publikován), 14815 (publikován), 14816 (publikován). Poněkud kontroverzní Electronic Registration Identification, 6 částí bude cirkulovat. Nový je standard 24535, který ale nemá ekvivalent v CEN. Další schůzky Bunsan (Korea) a 21-23. června v Okinawa (Japonsko).

14. WG 13 B. Williams – Architektura (zpráva

N1821): Nejsou nové práce, ale architektura byla akceptována a mnoho států jí respektuje: UML (TR 24529), CORBA, web služby (ISO 24097). Pouze jeden nový návrh v TC204 „Rules and guidance for the use of Process Oriented Methodology in ITS Standards, data Registers and Data Dictionaries“. Další schůzky 16-18. května v Nice, 13-15. září Japan. Rakousko navrhuje novou položku „Evropskou architekturu“ a WG13 prohlašuje, že je schopná vést tento úkol. Pokud nebude rozhodnuto navrhuje pokračovat v práci v CEN, přestože není konkrétní úkol. Chvála experta z České republiky za práci ve skupině. ČR navrhuje pokračovat v architektuře, například pro jednotnou architekturu v tunelech.

15. WG 14 A. McInnes – Ochrana vozidel (N...): dva

standards převzaty, o dalších třech se hlasuje (15213 3-5). Minulý rok testovací procedury (Test Procedures), ale chybí širší vyjádření (je pouze z NL, F, CR, UK).

16. **Následoval brainstorming k M/338.**

Zpracovatel stanoviska je Rapp Trans AG ze Švýcarska a je nutné dát stanovisko z pozice evropské standardizace v CEN. Cíl mandátu je připravit soubor standardů v různých standardizačních komisích, které budou podporovat EFC standardizaci podle směrnice 2004/52/EC.

J. Ehdal představil celý projekt. Doporučuje financovat některé specifické úkoly a navrhnul 12 opatření (R1-R12), jedním z nich je návrh jak překlenout údobí, kdy není standard pro satelitní GNSS. Dále se navrhuje, aby byl celý proces řádně řízen Evropskou komisí. Jedno opatření má třeba vyzvat členské státy, aby navrhly své schéma pro EFC. Dále navrhnul osm témat (S1-S8), která má pokrýt standardizace.

Poznámka Španělské delegace: Španělsko nebude nikdy aplikovat uzavřený systém, musí to být otevřený systém.

Ze zasedání konvenorů bude zpracován aktualizovaný stav norem v CEN TC278 pod názvem SEVILLA 06.

36. Plenární zasedání TC278

- 1. Zahájení zasedání v 10 hodin, přivítání předsedou Španělského standardizačního institutu p. Rodrigezem.**
- 2. Představení členů (cca 34 delegátů) a omluvení některých členů.**
- 3. Přijmutí agendy jednání**
- 4. Jmenování komise pro zpracování rezolucí**
- 5. Schválení záznamu z Tromso z 30.9.2005**
- 6. Revize rezolucí z Tromso**
- 7. Kontrola rezolucí přijímaných korespondenčně**
  - 7.1 C05/2005 NWI (N1791): „Wireless communications- Emergency call using cellular network“. Úkol přijat, očekáváno stanovisko BT.**

7.2 C06/2005 NWI (N1792): „Automatic emergency call crash notification“, NWI schválena, očekáváno stanovisko BT.

8. Zpráva z 30. zasedání konvenorů ze dne 23. března ze Sevilly

Revize termínů práce, jinak drobné připomínky. Česká delegace doporučuje, aby WG5 připravila podrobnější dokument o sběru dat, aby bylo možné informovat Ředitelství dálnic a silnic a další silniční authority.

9. Strategické záležitosti

Diskuse k mandátu M/338, která pokračuje na základě referátu J. Ehdala. Závěry prezentoval J. Dijkstra.

Francie připomíná dokument N1818, kde se říká, že naše stanovisko nemluví o tom, zda se bude řešit problém na technické nebo právní rovině. Není řečeno, co jsou ITS priority a co je to řešení problémů. Dále, jak se má OBU přizpůsobovat, když se neví na jaké systémy.

Švýcarsko: proces je skutečně netransparentní, ale je nutné začít, protože funkční specifikace mohou být zpožděny, měl by to být dialog s Evropskou komisí.

K tomu se rozvinula diskuse, že Komise vlastně neví co chce, ale ze strany standardizace je nutné být pozitivní.

Závěr: podporovat referát k mandátu, ale nejprve definovat bussines pravidla a požadavky na bezpečnost. Je to ale naše doména a chceme v této oblasti pracovat.

WG15 eSafety: akceptování B. Williams jako vedoucího skupiny. Bob představil svůj program (N1822) a dokument N1827 je dopis Komise, která potvrzuje, že je vhodné v tomto směru postupovat. Německo poslalo předem stanovisko: zamezit zmatkům, tím, že se skupina soustředí na konkrétní aktivity, neboť je řada evropských projektů v tomto oboru. Francie se k tomuto problému již dvakrát sešla a potvrzuje.

Williams: jsou dva aspekty (1) Definice systému, architektura a (2) Technické prostředky. Existuje řada evropských projektů, které by měly mít jednu technickou bázi. ETSI dále povede telekomunikaci, ISO globální standardy pro omezení následku nárazu, zatímco CEN bude vztažen více k Evropě. Potřeby budou nejprve identifikovány, nutné udělat vazbu s uživateli. Předpokládá se práce více

expertů, přičemž každý bude soustředěn jen na určitý problém. První dva úkoly: „Emergency Call with Data Transfer“; „Automatic Crash Notification“, další budou upřesněny v průběhu prací.

10. Informace o rozhodnutí CEN/BT ve vztahu k CEN/TC278

11. Interní zprávy o koordinaci:

Předseda ISO/TC204 p. M. Noblet: další schůzka Bunsan 24-25. duben; dále Kapské město: 5-6. října; pozvánka na ITS World Congress v New York ve 2008.

ETSI p. Ochel zde nebyl, stanovisko přednesl p. Williams. ETSI pracuje ve standardizaci DSRC a zve CEN k širší diskusi. Diskutovány další společné aktivity (eCall, RFID, Smart Cards ...).

Pan Cheynet, sekretář ISO/TC22 nebyl přítomen.

12. Informace o lavelink: p. Dijkstra provedl instruktáž. Obecně je spokojenost s uspořádáním stránek, ale nespokojenost je s malým množstvím hesel.

13. Data a místa dalších jednání:

- podzimní 21.-22.9. 2006 Hungary, Budapešť

- jarní 22.-23.3. 2007 Itálie

14. Diskuse a přijímání rezolucí pod názvem RESOLUTION CEN/TC278/036/.../2006. Celkem 17 rezolucí. Několik věnováno potřebě zpracovat ITS pan-Evropskou architekturu, WG13 udělá rozklad ještě před dalším zasedáním. Dále stanovisko k mandátu EFC M338, nové práce ve Veřejné dopravě, Dopravních informacích (cestovní doby, parkoviště !!!)

15. Ukončení plenárního zasedání CEN TC278 v 17,10 hod.

Zapsal : P. Příbyl